

T.C. M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK MECLİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 11839
Tarih: 26.02.2021

41820

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN

Batman Milletvekili

Türkiye'de çalışma koşulları özellikle pandemi döneminde daha da zorlaşmaktadır. Ücretsiz izne çıkarılma sonucu çalışan birçok insan zorluk yaşamakta, bazı iş yerlerinde mağduriyete karşı hak talebinde bulunan, özellikle sendikaya bağlı çalışanlar işten uzaklaştırılarak ve çıkarılarak adeta ıslah edilmeye çalışılmaktadır.

İstanbul Haramidere'de Sinbo Fabrikası'nda maaş gününün belirsizliği, maaşın parça parça verilmesi üzerine Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası(TOMİS)'na dahil olan işçiler, bu sefer de ücretsiz izne zorlanmıştır. 11 Eylül 2020 tarihinde işçilerin ücretsiz izine çıkarılmasından itibaren fabrika 100 işçi almış, yevmiye sistemiyle taşeron işçi çalıştırmıştır. Yine bu tarihten itibaren 6 sendika üyesi çalışanın ücretsiz izne ayrılması üzerine anayasal haklarını kullanarak yaptıkları eylemlerden dolayı bu uzaklaştırma süreci 17 Kasım tarihinde 2 ay daha uzatılmıştır. Bu usulsüzlüklere karşı işçiler usulsüzlüklere ilişkin ve ücretsiz iznin kaldırılması talebiyle dava açmıştır. Sinbo işçileri işlerine iade edildikten sonra anayasal haklarını kullanan sendikalı işçilerin bir kısmı Kod 29 ile işten çıkarılmıştır. Bu işçilerden biri olan Dilbent Türker, Kod 29 ile işten çıkarılmış olmasına karşı başlattığı eyleminin 33. günündedir.

Kadına yönelik psikolojik ve fiziksel şiddet devam ederken özellikle pandemi döneminde yaygın bir şekilde kullanılan Kod 29 uygulaması kadınların hayatını daha da zorlaştırmaktadır. İşverenlerin işsizlik ödeneği ya da tazminat ödemek zorunda olmadığı bu SGK işten ayrılış kodu, "İşveren tarafından işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile fesih" anlamına gelmektedir. Bu kod, işçinin iş sicilini bozmaktadır.

Bu Gerekçeyle;

1. Pandemi döneminde işten çıkarma yasağının tek istisnası olan Kod 29 uygulamasının özellikle kadınları hedef alan keyfi kullanımından Bakanlık

haberdar mıdır?

2. Sinbo işçisi Dilbent Türker'in Kod 29 ile işten çıkarılma sürecine dair soruşturma başlatılacak mıdır?
3. Dilbent Türker ve Kod 29 ile haksız şekilde işten çıkarılmış işçilerin işlerine iadesi ve tazminat hakları için Bakanlık bir çalışma başlatacak mıdır?
4. Kod 29 ile işten çıkarılanların cinsiyet dağılımı ne şekildedir?
5. Kod 29 ile ilgili düzenleme yapılacak mıdır? Bu kod kaldırılacak mıdır?
6. Kod 29 ile haksız sebeple işten çıkarılan ve sendikal faaliyetleri sebebiyle cezalandırılan işçilerin işverenlerine soruşturma başlatılacak mıdır?
7. İşten çıkarma yasağından itibaren Kod 29 ile işten çıkarılan insan sayısındaki istatistiki artışa dair bir veri bulunmakta mıdır?
8. İşten çıkarma yasağına karşılık tazminat ve işsizlik ödeneğini ödememek adına bu kodu keyfi kullanan işverenlere herhangi bir yaptırım uygulanacak mıdır?
9. Kod 29 ile işten çıkarılan kadınlar için işleyen sürecin detayları nelerdir? Bu süreç sağlıklı ve doğru bir şekilde yürütülmekte midir?
10. Kod 29 ile işten çıkarılan kadınların iş ve ev hayatlarına dair devam eden süreçte güvende olmasına dair bir çalışma mevcut mudur? Ayrımcı davranışlar ve cinsiyetçi baskılar nasıl önlenecektir?